

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9CdoPr/11/2025
Identifikačné číslo spisu: 7223202362
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:7223202362.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu N. Y. Č., L., narodeného X. B. XXXX, W., H. X, zastúpeného advokátkou JUDr. Erikou Beňovou, Košice - mestská časť Staré Mesto, Škultétyho 2, proti žalovanej verejnoprávnej inštitúcii Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Košice, Šrobárova 2, IČO: 00 397 769, zastúpenej advokátskou kanceláriou Sýkora - advokátska kancelária, s.r.o., Košice - mestská časť Staré Mesto, Murgašova 3, IČO: 47 256 206, o žalobe na obnovu konania, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. K2-11Cpr/8/2023, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 12. decembra 2024 sp. zn. 3CoPr/4/2024, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 12. decembra 2024 sp. zn. 3CoPr/4/2024 a uznesenie Mestského súdu Košice z 22. marca 2024 č. k. K2-11Cpr/8/2023-717 zrušuje a vec vracia Mestskému súdu Košice na ďalšie konanie.

Uznesenie Mestského súdu Košice z 31. marca 2025 č. k. K2-11Cpr/8/2023-762
z r u š u j e.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Košice (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) uznesením z 22. marca 2024 č. k. K2-11Cpr/8/2023-717 odmietol žalobu na obnovu konania, ktorou žalobca napadol právoplatný rozsudok Okresného súdu Košice II z 9. júna 2021 č. k. 41Cpr/92/2017-1980. Žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Žalobu na obnovu konania žalobca odôvodnil tým, že existuje nový dôkaz, ktorý bez svojej viny nemohol použiť a tento nemohol byť vykonaný v pôvodnom konaní o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou pre menej závažné porušenie pracovnej disciplíny žalobcu a o náhradu mzdy. Dôkaz je podľa žalobcu spôsobilý privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie, pretože jednoznačne preukazuje, že dôvody skončenia pracovného pomeru výpoveďou z 23. novembra 2017 neboli skutkovo vymedzené tak, ako to vyžaduje Zákonník práce (zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, ďalej len „ZP“). Predkladaný dôkaz, ktorý žalobca získal až 21. marca 2023, naznačuje, že dôvod výpovede, tak ako ho žalovaná skutkovo vymedzila vo výpovedi, nebol vopred prerokovaný so zástupcami zamestnancov, ale naopak, zamestnávateľ ho dodatočne menil.

1.2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 397 písm. a), b), c), d) e) a f), § 403, § 406, § 409, § 411 ods. 1 a § 413 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a v prvom rade sa zamerlal na skúmanie prípustnosti žaloby na obnovu konania z hľadiska dodržania zákonnej lehoty na jej podanie. Dospel k záveru, že objektívna lehota v zmysle § 403 ods. 2 CSP bola zachovaná, lebo žalobca žalobou z 27. marca 2023 napadol rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť 5. júla 2022. Pokiaľ ide o subjektívnu lehota (§ 403 ods. 1 CSP), posúdiac dôvody, o ktoré žalobca opieral svoju žalobu o obnovu konania, súd prvej inštancie konštatoval, že argumentácia žalobcu zodpovedá tej, ktorú uvádzal už v odvolaní z 12. júla 2021 proti rozsudku súdu prvej inštancie v pôvodnom konaní, z čoho nepochybne vyplýva, že žalobca vedel o existencii kompletného dôkazu, ktorý je podľa neho dôvodom obnovy konania, najneskôr v deň podania predmetného odvolania. Na základe uvedeného ustálil, že žalobca zmeškal subjektívnu trojmesačnú lehota na podanie žaloby na obnovu konania, preto túto ako oneskorene podanú odmietol podľa § 413 ods. 1 písm. a) CSP. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „odvolací súd“) uznesením z 12. decembra 2024 sp. zn. 3CoPr/4/2024 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie, považujúc toto za vecne správne a úplné z hľadiska kľúčových prednesov strán sporu, na zdôraznenie správnosti a v reakcii na podstatnú odvolaciu argumentáciu žalobcu doplnil, že pokiaľ ide o dodržanie subjektívnej lehoty na podanie žaloby na obnovu konania, z obsahu spisového materiálu vyplýva, že o existencii kompletného dôkazu žalobca vedel už v pôvodnom konaní. Žalobca sám potvrdil, že počas pôvodného konania získal tlačенú verziu súboru „Z.:XXXX.J.“, ktorú predložil súdu a opakovane navrhoval vykonať tento dôkaz. Skutočnosť, že súd prvej inštancie tento dôkaz nevykonala, by zakladala dovolací dôvod, nie je však dôvodom pre obnovu konania. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, nepreukázal zachovanie zákonnej subjektívnej lehoty na podanie žaloby na obnovu konania. Dodal, že touto sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávnosti procesnej povahy, lebo na nápravu týchto nesprávností slúžia podľa povahy rozhodnutia a charakteru namietanej nesprávnosti iné opravné prostriedky. Z uvedených dôvodov nezistil splnenie podmienok pre povolenie obnovy konania a uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ust. § 420 písm. f) CSP. Navrhoval, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, a aby žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

3.1. Prípustnosť podaného dovolania a porušenie práva na spravodlivý proces videl žalobca v tom, že odvolací súd a ani súd prvej inštancie pri posudzovaní prípustnosti žaloby na obnovu konania z hľadiska dodržania subjektívnej lehoty na jej podanie dôsledne nerozlišovali medzi označením dôvodu obnovy konania a jeho uplatnením pred súdom, pričom svoje rozhodnutia dostatočne neodôvodnili. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie odignoroval doplnenie dôvodov obnovy konania, ktoré žalobca v priebehu konania uplatnil a odvolací súd toto jeho pochybenie neopravil, keď rozhodoval iba o prvom žalobcom uplatnenom dôvode, aj to neprímerane dlho.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhla dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť a priznať žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu označila za vecne správne a dostatočne odôvodnené. Námietky žalobcu považovala za neopodstatnené a nespôsobilé založiť prípustnosť dovolania. Záverom poukázala na princíp zákazu zjavného zneužitia práva v zmysle čl. 5 CSP.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (ďalej aj „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) - žalobca, zastúpený v súlade so zákonom (§

429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), po preskúmaní zákonom predpísaných náležitostí dovolania (§ 428 CSP) a splnenia ďalších podmienok dovolacieho konania, dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod aj dôvodné.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

8. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné.

9. Žalobca prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je i právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07). Len náležité odôvodnené súdne rozhodnutie sa stáva interpretačným nástrojom súdnej autority k zabezpečeniu spravodlivosti.

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019). Pri posudzovaní namietaného nesprávneho procesného postupu, ktorý spočíva v tom, že strane bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva, je nevyhnutné posudzovať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietat alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

12. Dovolateľ porušenie práva na spravodlivý proces oprel o tvrdenie, že konajúce sudy pri posudzovaní procesnej prípustnosti žaloby na obnovu konania dôsledne nerozlišovali medzi označením dôvodu obnovy konania a jeho uplatnením pred súdom, neprihľadli na doplnenie ďalších dôvodov obnovy konania a svoje rozhodnutia dostatočne neodôvodnili.

13. Po preskúmaní obsahu dovolania dovolací súd, zhodne s vo veci konajúcimi súdmi, poukazuje na skutočnosť, že obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok a narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Preto touto žalobou možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu z taxatívne

stanovených dôvodov a v presne určenej lehote, ktorej zmeškanie má za následok procesnú preklúziu práva podať žalobu na obnovu konania.

14. Podaním žaloby na obnovu konania sa iniciuje konanie o povolenie obnovy. V tejto fáze konania (tzv. iudicium rescindens) súd skúma, či je obnova procesne prípustná, t.j. skúma splnenie podmienok pre povolenie obnovy konania (či je návrh podaný včas, či smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je obnova prípustná a či sa opiera o zákonný dôvod); na základe záverov o splnení podmienok prípustnosti rozhodne o tom, či žalobu na obnovu konania povolí alebo ju zamietne. Nepochybne, napadnuté rozhodnutie sa týka fázy rozhodovania o obnove konania, pričom žaloba žalobcu na obnovu konania bola posudzovaná v rovine prípustnosti z hľadiska jej včasnosti.

15. Jedným z kritérií prípustnosti obnovy konania je dodržanie zákonnej lehoty na podanie žaloby na obnovu konania. Podľa platnej a účinnej zákonnej úpravy možno žalobu na obnovu konania podať v subjektívnej lehote troch mesiacov plynúcej od času, keď sa ten, kto žalobu podáva, dozvedel o dôvode obnovy, alebo od času, keď tento dôvod mohol uplatniť. Objektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania je v zásade trojročná a plynie od právoplatnosti rozhodnutia. Takto je uprednostnená požiadavka právnej istoty nastolenej právoplatným rozhodnutím pred novým konaním (a prípadným novým rozhodnutím) vo veci.

16. Z obsahu dovolania je už na prvý pohľad zrejmé, že dovolateľ nerozlišuje medzi skutočnosťami, ktoré majú za následok začatie plynutia subjektívnej lehoty na podanie žaloby na obnovu konania (§ 403 ods. 1 CSP) a samotnými dôvodmi obnovy konania (§ 397 CSP), keď tieto nesprávne zmiešava.

17. Ako už bolo uvedené, zákon spája počiatok plynutia tejto lehoty so subjektívnym momentom oboznámenia sa s dôvodom obnovy alebo s momentom, kedy bolo možné dôvod obnovy uplatniť. Povedané inak, začiatok jej plynutia sa odvodzuje od subjektívneho momentu, t. j. momentu, kedy subjekt, na ktorý sa právna norma viaže, subjektívne vnímal určitú skutočnosť vonkajšieho sveta. Podľa žalobcu konajúce súdy nerozlišovali medzi označením dôvodu obnovy konania a jeho uplatnením pred súdom a v odôvodnení svojich rozhodnutí nezohľadnili, že hypotéza právnej normy vyjadrenej v ust. § 403 ods. 1 CSP má dve alternatívy.

18. V prvom rade je potrebné uviesť, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, či právo na to, aby súd rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami.

19. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie pri skúmaní včasnosti podania žaloby na obnovu konania náležite neodôvodnil. Dovolač súd nezistil také nedostatky v postupe odvolacieho súdu, ktoré by odôvodňovali konštatovanie, že jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. odôvodnenie rozhodnutia zmätočné. Už súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia pri skúmaní dodržania subjektívnej lehoty v zmysle § 403 ods. 1 CSP, doslovne citujúc predmetné ustanovenie, jednoznačne a zrozumiteľne uviedol, že žalobca vedel o existencii kompletného dôkazu, ktorý je podľa jeho názoru dôvodom povolenia obnovy konaniam najneskôr v čase podania odvolania proti rozsudku Okresného súdu Košice II z 9. júna 2021 č. k. 41Cpr/92/2017-1980. Presvedčivo a vyčerpávajúco vysvetlil, že žaloba na obnovu konania sa podáva v lehote troch mesiacov, odkedy sa ten, kto podal žalobu na obnovu konania, mohol dozvedieť o dôvode obnovy, čo neznamená, že sa o dôvode obnovy konania aj skutočne dozvedel. Zdôraznil, že začiatok plynutia subjektívnej lehoty sa neviaže na faktické oboznámenie sa s dôvodmi obnovy, ale na okamih, odkedy mal subjekt podávajúc žalobu na obnovu konania možnosť dozvedieť sa o dôvode obnovy resp. na deň, keď ho mohol uplatniť. Poukázal, že žalobca bol v pôvodnom konaní aktívny, existenciu e-mailu a jeho prílohy tvrdil a navrhoval jeho vykonanie (t.j. tento uplatnil). Len skutočnosť, že súd v pôvodnom konaní tento dôkaz aplikujúc § 185 ods. 1 CSP nevykonal, automaticky neznamená, že išlo o dôkaz, ktorý nebolo možné v pôvodnom konaní vykonať. Na základe uvedeného mal za to, že žalobca zmeškal

prekluzívnu subjektívnu lehotu na podanie žaloby na obnovu konania v zmysle § 403 ods. 1 CSP.

20. S týmto odôvodnením sa v celom rozsahu stotožnil aj odvolací súd, ktorý argumentáciu súdu prvej inštancie ďalej rozvil v bodoch 21. až 25. odôvodnenia svojho rozhodnutia. Treba mať na pamäti, že prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09) a určujúca spätosť rozhodnutia odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozhodnutím vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Argumentácia odvolacieho súdu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia je - pokiaľ ide o včasnosť podania žaloby na obnovu konania - koherentná a podporuje príslušné závery prijaté vo výroku rozhodnutia; z rozhodnutia jednoznačne a jasne vyplývajú úvahy súdu, ktorými sa pri rozhodovaní vo veci riadil. Rozhodnutia súdov oboch inštancií dávajú spoľahlivý podklad pre záver, že súdy skúmali včasnosť podania žaloby na obnovu konania z hľadiska oboch alternatív právnej normy vyjadrenej v ust. § 403 ods. 1 CSP.

21. Súdy oboch inštancií svoje rozhodnutie založili na zrejmom závere, že nemožnosť uplatniť dôvody obnovy konania sa nedá vykladať tak, že by šlo o prípady nevykonania možného dokazovania súdom o tých skutočnostiach, rozhodnutiach a dôkazoch, ktoré účastníci konania označili, avšak súd ich nepokladal za rozhodujúce, a preto sa k ich dokazovaniu neprikróčilo. K obdobným záverom dospela už staršia judikatúra (napr. R 19/1975). Samotná skutočnosť, že dovolateľ s týmito závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd preto dovolanie žalobcu v tejto časti jeho dovolacej argumentácie posúdil ako neprípustné.

22. Žalobca ďalej v dovolaní namietal aj to, že konajúce súdy neprihliadli na doplnenie ďalších dôvodov obnovy konania. Hoci súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07).

23. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že dovolateľ opodstatnene namietal, že konajúce súdy sa náležitým, zákonu zodpovedajúcim spôsobom v odôvodnení svojich rozhodnutí nevysporiadali s jeho podaniami, ktoré by podľa obsahu mohli byť doplnením ďalších dôvodov na obnovu konania.

24. V praxi nemožno vylúčiť situácie, že sa v rámci objektívnej lehoty na podanie žaloby na obnovu konania objaví ďalší dôvod obnovy. Žalobca v priebehu konania súdu prvej inštancie doručil podanie z 10. augusta 2023 (č. l. 96 spisu), doplnené 17. augusta 2023 (č. l. 147 a nasl. spisu) a 21. augusta 2023 (č. l. 159 až č. l. 246 spisu), podanie z 21. septembra 2023 (č. l. 289 a nasl. spisu), ako aj podanie z 19. októbra 2023 (č. l. 379 a nasl. spisu) a z 29. novembra 2023 (č. l. 431 a nasl. súdneho spisu), v ktorých tvrdil, že existujú nové dôkazy s potenciálom zmeniť pôvodný rozsudok. V odôvodnení uznesenia súdu prvej inštancie absentuje akákoľvek zmienka o tom, ako sa súd s týmito podaniami vysporiadal. Žalobca nedostatky odôvodnenia následne uplatnil v rámci odvolacej argumentácie, odvolací súd na ňu nijako nereagoval.

25. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatneného návrhu, ako aj špecifickými námietkami účastníka konania. Porušením uvedeného práva účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

26. Prezentovaný výpočet, prirodzene, nemôže byť (a ani nemá ambíciu byť) úplným, pretože v okolnostiach konkrétneho prípadu sa môžu vyskytnúť aj iné argumentačné nedostatky súdov, ktorých

prítomnosť rovnako spôsobí nerešpektovanie čiastkového práva na spravodlivý súdny proces reprezentovaného právom na objektívne presvedčivé (uspokojivé) odôvodnenie výsledku rozhodovacej činnosti súdu.

27. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. O vecne správne rozhodnutie ide vtedy, keď sa odvolací súd materiálne stotožní s obsahom výroku (nie však odôvodnenia) napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. Spravidla pôjde o situáciu, keď odvolací súd vyhodnotí, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, následne správne interpretoval a na takto zistený skutkový stav i správne aplikoval príslušnú právnu normu, a zároveň nezistí žiadne relevantné procesnoprávne nedostatky v konaní predchádzajúcim vydaniu preskúmaného rozhodnutia.

28. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, procesné právo mu dáva možnosť obmedziť sa v odôvodnení svojho rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie jeho správnosti doplniť ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP). Aj v takom prípade sa však odvolací súd musí zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia už súd prvej inštancie, musí sa tiež vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP).

29. Možnosť praktického prevzatia argumentácie súdu prvej inštancie odvolacím súdom nezavahuje odvolací súd povinnosti (hoc aj len veľmi stručne a úmerne okolnostiam konkrétneho prípadu) reagovať na argumentáciu z odvolania (prinajmenšom tak, že sa poukáže na tie odvolacie námietky, ktoré sú iba opakovaním už súdom prvej inštancie neprijatej argumentácie, ku ktorej však takýto súd zaujal adresné stanovisko, alebo aspoň zrozumiteľne vysvetlil, prečo táto bola bez právneho významu, a v prípade iných námietok odvolací súd ozrejní, prečo spôsob nazerania na problém neboli spôsobilé ovplyvniť). Tým sa nemá na mysli, že odvolateľovi musí byť dané za pravdu, ale že musí dostať objektívne zrozumiteľnú odpoveď na svoj špecifický argument.

30. Z uvedeného plynie záver, že aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený.

31. Berúc do úvahy vyššie uvedené dovolací súd v prejednávanej veci zistil v argumentácii odvolacieho súdu také nedostatky, ktoré (nateraz) vedú k neakceptovateľnosti ním prijatých záverov, pretože odvolací súd sa napriek výslovnému zákonnému imperatívu vyjadrenému v § 387 ods. 3 CSP v odôvodnení potvrdzujúceho výroku svojho rozhodnutia nevysporiadal s takými tvrdeniami žalobcu prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ktoré bez ďalšieho nejde označiť za nepodstatné.

32. Za podstatný je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednanou vecou, a zároveň, v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami), je spôsobilý privodiť pre odvolateľa priaznivejšie rozhodnutie. To v okolnostiach posudzovanej veci znamená, že aj keď žalobcovi už uplynula subjektívna lehota na podanie žaloby na obnovu konania z dôvodu, o ktorý opieral svoju žalobu z 27. marca 2023, môže sa v rámci objektívnej lehoty objaviť nová skutočnosť, ktorá zakladá nový dôvod obnovy konania, preto by malo byť prípustné doplniť dôvody obnovy konania aj po uplynutí „prvej“ subjektívnej lehoty (porov. SEDLIAK, Vladimír. § 408 [Zmena dôvodov obnovy konania]. In: IVANČO, Marek, IVANKO, Daniel a kol. Civilný sporový poriadok. 1. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2026, s. 1047.). Konajúce súdy túto skutočnosť odignorovali, argumentačne sa s ňou nevysporiadali, čím zaťažili konanie vadou, ktorá mala za následok porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces.

33. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd konštatuje, že odvolací súd v posudzovanom prípade rezignoval na svoju povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie. Z odôvodnenia napadnutého

rozhodnutia nevyplýva, že by odvolací súd alebo súd prvej inštancie zohľadnili všetky podania, ktoré sú obsahom súdneho spisu, nezisťovali, či z nich nevyplývajú také tvrdenia žalobcu, ktoré by samy o sebe mohli viesť k povoleniu obnovy konania a či tieto žalobca prípadne uplatnil v zákonnej lehote.

34. Povinnosťou odvolacieho súdu bolo jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnáť sa so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré boli pre jeho rozhodnutie podstatné a právne významné, uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil.

35. Vyššie naznačený nedostatok odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu má za následok, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa požiadavky stanovené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Proces právnej argumentácie (diskurz medzi súdom i účastníkmi) má byť dialógom. Iba tým, že súd v rozhodnutí náležite zareaguje na argumenty účastníka, dá mu najavo, že sa zaoberal jeho argumentami a návrhmi. Žalobca nedostal v odôvodnení uznesenia odvolacieho súdu odpoveď na viaceré podstatné tvrdenia prezentované v konaní pred súdom prvej inštancie; takýto procesný postup nemožno považovať za súladný s ideou spravodlivého procesu.

36. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné, pretože mu nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu bolo znemožnené realizovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

37. Nerešpektovaním pravidla riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu došlo v konaní k procesnej vade v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, ktorá zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho dôvodnosť. Dovolací súd preto zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvej inštancie v súlade s ustanovením § 449 ods. 1, 2 CSP, keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Zároveň dovolací súd ako závislý výrok zrušil aj uznesenie súdu prvej inštancie týkajúce sa výšky trov konania, v súlade s ustanovením § 439 písm. a) CSP (R 73/2004).

38. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne rozhodnúť o žalobe žalobcu na obnovu konania, zohľadniac pritom všetky podania, ktoré sú obsahom súdneho spisu, a zároveň vyhodnotiac, či z nich vyplývajú také tvrdenia žalobcu, ktoré by mohli viesť k povoleniu obnovy konania a či tieto žalobca uplatnil v zákonnej lehote. Súd prvej inštancie je povinný svoje rozhodnutie náležite odôvodniť, reagujúc na všetky podstatné skutkové a právne argumenty strán.

39. Dovolací súd zároveň pripomína, že ak dovolací súd zruší súdne rozhodnutie a vráti vec súdu na ďalšie konanie, súd, ktorému bola vec vrátená nesmie odôvodnenie nového rozhodnutia koncipovať tak, že len doplní pôvodné odôvodnenie zrušeného rozhodnutia. Zrušené rozhodnutie v čase opätovného rozhodovania už právne neexistuje (obdobne pozri náleží Ústavného súdu SR z 26. apríla 2017, sp. zn. II. ÚS 754/2016).

40. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.